

NABESCHOUWINGEN BIJ DE WERELDVREDESCONFERENTIE TE BERLIJN (DDR)

Een Belgisch gezichtspunt van Ward Ruyslinck
lid van het Vlaams Comité van de Belgische Unie
voor de Verdediging van de Vrede.

Vier dagen lang, van 21 tot 24 juni 1969, hebben in het gastvrije Berlijn (DDR)

1.102 vertegenwoordigers van 56 internationale en 320 nationale vredesorganisaties uit niet minder dan 101 verschillende landen zich tijdens een indrukwekkende

Wereldvredeconferentie gebogen over de meest brandende problemen die de wereldvrede bedreigen. Aan de werkzaamheden van het Congres, die over 5 verschillende commissies gespreid werden (Vietnam, Europese Veiligheid, Ontwapening, Midden-Oosten, Kolonialisme en Neokolonialisme), werd o.a. deel genomen door Mevr. Ngnyen Thi Bin, minister van Buitenlandse Zaken van Zuid-Vietnam, Prof. Fedorov, Prof. Emilianov en de schrijver Polevoj uit de Sovjetunie, Giorgio La Pira, voorzitter van de wereldfederatie van Zustersteden, Krisjna Menon, oud-minister van Indië, Mevr. Isabelle Blume, voorzitster van de Wereldvrede Raad, Dr. Jagan, oud-president van Guyana, de Braziliaanse Prof. Niemeyer, architect van Brasilia, de Britse auteur Montagu, de welbekende dominee Niemöller uit de Bondsrepubliek, alsmede zijn moedige landgenote Mevr. Beate Klarsfeld, die onlangs in het wereldnieuws kwam toen zij president Kiesinger een oorveeg toediende en hiervoor een jaar gevangenisstraf opliep ...

Het bleek niet gemakkelijk te zijn om een gemene deler te vinden voor de zeer uiteenlopende standpunten, die door verschillende deelnemers in de respectievelijke commissies verdedigd werden. Dit verklaart dan ook waarom in de schoot van een aantal commissies, zoals in die van Vietnam, haast zonder enige onderbreking van 9 u. 's ochtends tot 10 u. 's avonds vergaderd en gediscussieerd werd. Hoewel omtrent de fundamentele aanpak van het vraagstuk niet de minste meningsverschillen bleken te bestaan – de eis tot onvoorwaardelijke terugtrekking van de Amerikaanse troepen werd bijv. unaniem toegejuicht door de voltallige vergadering, ook door de westerse en katholieke delegaties – was de complexiteit van het Vietnamese conflict toch van aard om divergerende standpunten toe te laten, met betrekking tot de modaliteiten die tot een definitieve regeling van het conflict zouden kunnen leiden. Ondanks die moeilijkheden bij de coördinatie van de verschillende zienswijzen, kon de commissie Vietnam in haar slotresolutie eensgezind met de volgende eisen naar voren komen:

- 1) de officiële erkenning van de Voorlopige Revolutionaire Regering van de Republiek Zuid-Vietnam;
- 2) een ernstiger aanpak van de onderhandelingen te Parijs vanwege de Amerikaanse delegatie, zulks op basis van de 10 punten voorgesteld door het Nationaal Bevrijdingsfront (hoe weinig ernstig die onderhandelingen van Amerikaanse zijde worden opgevat bleek uit een gesprek, dat ik achter de coulissen had met de Noord-Vietnamese viceminister van Justitie, die ook te Parijs de belangen van zijn land behartigt, en volgens wie de leider van de Amerikaanse delegatie Cabot Lodge, 'de aristokraat van Boston', de hele tijd veinst te zitten slapen, hoewel hem niets ontgaat ven wet er gezegd wordt!);
- 3) een sterkere druk vanwege de wereldopinie op de Amerikaanse regering ten einde haar agressie in Vietnam te staken;

4) een oproep tot morele, politieke en materiële steun van het Vietnamese volk door middel van verscheidene, doeltreffende en permanente acties, in het bijzonder ter gelegenheid van de 15e verjaring (op 20 juli 1969) van de ondertekening van de Akkoorden van Genève (1954) betreffende Vietnam.

In de commissie, die zich met het Midden-Oosten bezighield, waren de afgevaardigden van de vredes- en bevrijdingsbewegingen uit de V.A.R. uiteraard sterk vertegenwoordigd. Ook leden van El Fattah werden, fel toegejuicht door de meerderheid der aanwezigen, in deze commissie gehoord. De – nochtans gematigde – argumenten van de enkele woordvoerders van Israël maakten alleszins, na de harde maar realistische taal van de Palestijnse verzetslieden, een povere indruk. Dat door meer dan honderd afgevaardigden in deze commissie het woord werd gevoerd, bewijst ondertussen welk een dringend en belangrijk probleem de brandhaard in het Midden-Oosten is geworden – wellicht het belangrijkste na Vietnam. Om te voorkomen dat het Midden-Oosten een nieuw Vietnam zou worden, werd door de commissie in haar slotresolutie aangedrongen op de toepassing van de resolutie, die in november 1967 door de Veiligheidsraad werd aangenomen, én op de erkenning van het zelfbeschikkingsrecht van de Palestijnen.

Alles bij elkaar mag de Berlijnse wereldbijeekoms voor de vrede een belangrijke stap voorwaarts worden genoemd. Romesj Sjandra, algemeen secretaris van de Wereldvredeesraad, die tijdens de plenaire slotvergadering enkele algemene conclusies trok uit de werkzaamheden van de verschillende commissies, benadrukte trouwens het positieve karakter van de hele bijeenkomst. Hij legde er voorts de nadruk op dat, ondanks enkele onvermijdelijke (maar niet doorwegende) meningsverschillen, de conferentie een bemoedigende convergentie van gezichtspunten had opgeleverd en dat zij bovendien de noodzaak had aangetoond om de acties van alle vredeskrachten nog meer te bundelen en te coördineren dan tevoren. Ten slotte sprak hij zijn vertrouwen uit in de openbare opinie, opdat deze met alle mogelijke middelen de acties van de vredesbewegingen in hun strijd tegen de imperialistische en fascistische tendensen, die een voortdurende bedreiging voor de vrede vormen, zou ondersteunen. Hij deed dit in de geest van de oproep, die aan het eind van de slotzitting werd gepubliceerd : ‘Wij voelen ons allen verbonden door de overtuiging, dat een duurzame vrede eens werkelijkheid zal kunnen worden. Wij zijn hier samengekomen omdat een gemeenschappelijke actie niet alleen noodzakelijk, maar ook mogelijk is gebleken.’

Deze Wereldvredeesconferentie heeft in alle delen van de wereld met reden ruime weerklank gevonden, omdat zij andermaal heeft aangetoond dat bij alle volken ter wereld een groeiend verlangen naar vrede, vrijheid, zelfbeschikkingsrecht en co-existentie aanwezig is – verlangen dat zich eveneens uit in de onverzettelijke wil om een einde te maken aan de verknechting van kleine, progressieve en vredelievende volken door de machtswellustige kapitalistische naties. Voor de Belgische delegatie was het dan ook vrij ontvankelijk, bij haar terugkeer in België te moeten vaststellen, dat de nationale pers, radio en televisie het niet nodig hadden geoordeeld ook maar één woord te wijden aan de indrukwekkende vredesmanifestatie te Berlijn. De ‘vrede’ is in België blijkbaar nog steeds een diplomatieke leus. Voor de propagering ervan wordt echter bitter weinig gedaan op officieel vlak. Wel hebben een groot aantal Belgische kranten, enkele dagen na afloop van de Vredesbijeekoms, zonder verpinken verslag uitgebracht over een wereldcongres van ... Esperantisten. Waaruit men zou mogen besluiten, dat het Esperanto veiliger en groter waarborgen biedt voor de toekomst dan de besluiten van een vredesconferentie, waaraan door 101 landen werd deelgenomen.